

I
~~107~~
at 4290.

L. 4097

N° 590

Kümmel saulu.

N° 80

Tartus, 1876.

G. Mattieseni kulguga trükitud.

Senfuri poolest lubatud. Hiias, sel 26. Juulil 1876.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu.

50077

C. Mattieseni juures trükitud, Tartus 1876.

J. Adamson'le

pühandab

neid leheküsti tänu ja auustusega

N° 590.

tema endine koolipois

J. C.

L. K. Schmitt

1880

Verlag von J. Neumann, Neudamm

Verlag von J. Neumann, Neudamm

1880

Laul ja rahju.

Laula, laula, suukene,
Piigu, linnukelekene,
Mõlgu marja meelekene,
Slutse südamekene!

Kül saad siis sa waita olla,
Kui saad alla musta mulla,
Walge laudade wabele,
Kena kirstu keskele.

(Eesti rahwalaul.)

Rändamine.

(Lauliku Geibel'i järelle.)

Nüüd lehekuu on tulnud, mõts lehitsema
lääb.

Sell 'pole rõõmu rinnas, kes kodu kurtma jääb;
Ragu piltwed nüüd ränd'wad, sääl taewa
telgi al,

Nii on ka minu süda maailma rändawal.

Hää isa, eit helde, teid kaitsku taewa taat!
Kes teab, kus kaugel õnn õitsewa mind oot.
Mõni rada on ilmas, mis rändan'd pole ma,
Ja mõni karik jooki, mis mait'snud pole ka.

Sest rõõmsaste nüüd teele kuld päewa
paistega!

Mäe-harjad ja orud — teist lahkun lauluga.

Hallikad on hääldes ja kohisemas puu,
Mo süda kui üks lõo ja lusti laulab suu.

Kui õhtul saan külas ööks puhkepaiga ma,
Siis laulan weel wõitu ma külapoistega,
Saadan terwit mo neiul, kes kaugel kodu maal,
Jah, saadan talle terwit, ja mõtlen tema pääl'.

Ei leia öömaja, siis magan wälja pääl,
Ja kõrges taewa tähed, naad peawad wahti
säääl.

Haljas kaasik mind laulab siis uinuma tööst,
Ja päik'se puna palge mind hõiskab unenäust.

Oh rändamine, sina, aeg armas poistele!
Kuis wehtwad taewa tuuled meil tasa rinnasse,
Säääl laulab ja hõiskab me' süda pilwega:
Kuis oled sa nii ilus, lai lahke ilmamaa!

S o d u.

Uht kuldsed kewadet ma nägin
Kül ühes orus ehama,
Säääl mõnda lille pärga tegin,
Mul pandi mõni päha ka.

Kuis woolasiwad hõbe ojad
Säääl wainu süles kohinal!
Oh ülikuldsed õnne päewad,
Teis laulsin noorus' õhinal!

Säääl kirju mõtša süles westab
Kül mõni selge hallik weel,
Mõnd' lugu, laulu, südant tõstab
Ja wanas laulus kõlab keel.

Salg kandis kaugele mind kohast,
Aeg lillelätkest weeretab.

Siis wõõras maa, täis wõõrast ohast
Mind wõõral keelel teretas.

Siin puhus wõõras tuul ja nõudis
Mind wõõras sugu hõiskama; —
Kuis süda unustada jõudis
Üht kallist ilma oruga!

Ei kuldne org mul meelest kau,
Ei mõts, ei hallik, armas, ka;
Ei süda lootes alla wau:
Ehk lord saan teid weel nägema.

Emajõel.

Emajõel, haljal Emajõel
Paistab päewal kuldne päike
Kõrge taewa wõlwi alt,
Saatwad tähed lahke läike
Alla armsalt, heledalt.

Emajõel, haljal Emajõel
Puistab kulda kuu ja walget,
Laulab lahke linnu suu,
Näitab wesi Ema palget,
Uinub õits'des õiepuu.

Emajõel, haljal Emajõel
Istub punapalgil neiu,
Hiukstes mängib ehatuul —
Dõ ja kuu toob kalli peiu,
Iõgi laulab pulmakuul. —

Emajõel, haljal Emajõel
Tahaks mina ikka olla,
Sinna jääda surmani.
Iõgi, wõiks sa taewa tulla,
Ikka armastaks sind nii.

Neiu kewade.

Kewade on tulnud lehtega
Sälle üle kalli kodu maa;
Wainud paistwad pidu ehtega,
Linnud laulwad kuldse kõlaga.
Arul helab karja laste häääl,
Liblikad on lusti lendamas,
Kõik on laulmas mäe ja mätta pääl,
Pillwed rõõmsast kõrges rändamas.
Sonne lapsed laulwad lehte seas
Noorus' laulu lahke häälega,
Lusti kõndwad, lille pärjad peas
Sunnis noormees noore neiuga.
Ei ma taha wälja astuda
Sonne laste sekka hõiskawal!
Minu noormees heitnud hingama,
Kes mind armastas — on mulla al.

Silm ja maailm.

Ma waatan so filma ja jälle maailma —
Naad mõlemad otsatu mõistmata mul.
Ma üksi näen taewast, kui waatan su filma
Ja waatan maailma — su filma ma näen.
Su finises filmas on taewas ja tähed,
Naad heidawad heledat laiget mo pääl;
Maailma pääl õitsewad lilled ja lehed,
Oh, nemad on, neiu, su sinine film!

L a h k u j a.

So mind hobu ootab õues —
Jää nüüd terweks iga koht!

Süda lööb mul kuumalt põues,
Ninda rõhub raske oht.

Sumalaga jää nüüd kodu
Kus ma sündind, elanud!
Sitse kaua, lille rada,
Mida vaikelt walanud!

Kaugel kodust, mõõral wäljal
Mõtlen ma weel sinu pääl,
Mõtsakene ehal haljal,
Mäletan sind, linnu hääl.

Terweks jää mo õekene,
Isa, ema, ellad kõik!
Lee on pikk — oh paremine
Tääksin sulle, kodupaik!

Leinaja.

(Ühe Rootsi rahwalaulu järele.)

„Iõua jo kaugelta,
Maru laengelta,
Paadikene rannale,
Laj' mind peiu rinnale.

Kas kallis kurdad sa?
Laene ehk sind laewaga
Mattis merre magama,
Wõttis häält ja armu ka.“

„Dot, oot, oot tütreke!
Homme saab jo peiuke
Kodu randa jõudema
Soomest seie jõudema.“

Kül õhkas neiu rind,
Waiksiks jäi ka wete pind,

Wood ja tuule kohingi —
Peig ei tulnud ialgi.

Munamäel.

Kui siit pilve piirelt alla waadan
Üle õitswa Cestimaa,
Rõõmu laulu siis maailma saadan,
Hüüan pitkse häälega:
Siin on ilus elada!

Kulla laenil walendawat wäljad,
Tärwed hõbel ehawad;
Kaugel kõrged lehemõtsad haljad
Rõu kombel kohawad:
Siin on ilus elada!

Taewa äärel mürab mere lagi,
Wiskab wahtu pilwe pool',
Läbi lille ruttab tema sülle jõgi,
Laulab laenekoori lool:
Siin on ilus elada!

Roidu kuldseil wainul kõndwad neiud,
Laulwad lusti lille seas,
Õitswas orus ast'wad Cestipeiud,
Hüüdwad rõõmu hääлил reas:
Siin on ilus elada!

Kõrged pilwed nagu luigad lend'wad
Üle maa ja mägede,
Päike, kuu ja koidutähed ränd'wad
Lauldes üle jõgede:
Siin on ilus elada!

Siin on enne suurem sugu elan'd,
Rõõmsam rahwas häälitsen'd;

Siin on wõidulaulu wiisid kõlan'd,
Kanged mehed keelitsen'd:

Siin on ilus elada!

Kui ma wõiksin jõed ja järwed püüda,
Püüda tuult ja linnu häält:

Siit neid laseks üle ilma hüüda,

Halja Gesti templi päält:

Siin on ilus elada!

Wõiksin taewa wõlwi kirjutada
Hele wälgu walgega,

Siis neid sõnu tahaks sinna säada

Paistma püha palgega:

Siin on ilus elada!

Jumala wägi.

Muu olgu Jumalale kõrges!

Temale, ilma ja hingede isandalle!

Muu temale. hõiska, maailm!

Ta waatab päikese, oma põlewa filmaga
Kullasest koidumereft so pääle;

Ta puistab kõrgest walgust ja sooja alla

Ta pilgu ees õitseb ja hõiskab maailm.

Ta külwab arutu tähtega oma taewa täis
Ta igauks ütleb jul: usu!

Ta astub kess õhumerd wälja — wikerkaar

Leegitseb ta jalge al järjeks ja kuulutab: rahu!

Ta kõnet toob wulisew oja,

Kui lapse palwet so kõrwu.

Wälgu, oma tulise sõrmega, kirjutab ta
Dõpimeduse rindu noomimist,

Ta hüüab merdwäristawas pitkse müriinas:

Maailmad ja waimud, kas tunnete mind?

Uit põrnu seeft tõusewad palwed ja tänu
So troonile, Looja!
So kätetööd kiidab ja auustab maailm.
So mäele kõlawad keerubi kandleid,
So trooni astmetel hõiskawad inglid
Ja laulawad pühad: Halleluuja!

Auu olgu Sumalale kõrges!
Temale, ilma ja hingede isandalle!
Auu temale hõiska, maailm!

S i s u :

	Lehe kulg.
Laul ja rahu	5
Rändamine.	5
Rodu	6
Emajõel	7
Meiu kewade	8
Silm ja maailm	9
Lahkuja	8
Leinaja	9
Munamäel	10
Sumala wägi	11
